

UNIVERSITETET FOR MILJØ- OG BIOVITENSKAP
INSTITUTT FOR MATEMATISKE REALFAG OG
TEKNOLOGI

SAKSBEHANDLER
DIREKTE TLF 64 96 61 62
E-POST torger.gillebo@umb.no
BESØKSADRESSE

VÅR REF 2009/1290
DERES REF 07/1934
DATO 04.05.09

Utdanningsdirektoratet
Postboks 2924 Tøyen
0608 OSLO

Søknad fra UMB om midler til Fase 3 for utvikling av samarbeidsmodeller mellom universitets- og høyskolesektoren og skoleeiere

Vi viser til brev av 24.03.2009 og søker herved om midler til fase 3 for et utdypet og forankret samarbeid mellom Universitetet for miljø- og biovitenskap og skoleeiere/skoler i Akershus – med særlig fokus mot Follo-regionen.

I utlysningen framheves det at et videreført prosjekt som kan påregnes økonomisk støtte, må bygge på det arbeidet som er gjort hittil i prosjektet. Denne prosjektsøknad vil derfor 1) reflektere status for temaer og aktiviteter som har preget fase 1- 2-arbeidet, og 2) omtale hvordan vi vil videreutvikle samarbeidet på måter som, på varig basis, kan fremme samhandling, en jevn kompetanseutvikling og en FoU-basert kunnskapsgenerering.

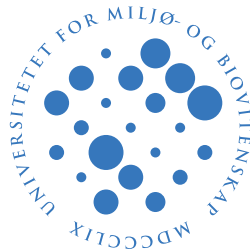
A. Status i arbeidet

Faglig fundament og tilnærming

Målet om et varig, forankret partnerskap innebærer et samarbeid *i dybden*. Arbeidet i fase 1 illustrerer at en slik ny type relasjon mellom UMB og skolesektoren i nærregionen må utvikles som en felles læringsprosess og er tidkrevende. I fase 1 utarbeidet vi grunnleggende prinsipper og årshjulmodellen som grunnlag for samarbeidet. I fase 2 har vi videreutviklet prosjektet på en strukturert måte – knyttet til årshjulmodellen. På grunn av kompleksiteten som skoler, skoleeiere og UMB representerer har vi forankret arbeidet i en spesifikk faglig ramme. Vi har ønsket å klargjøre årshjulmodellen ved å bevisstgjøre aktører og partnere med støtte i:

- *Virksomhetsteori*: hver aktør – skoleeier, den enkelte skole og UMB, er identifiserbare i form av sine distinkte artefakter, konvensjoner, interne samarbeidskulturer og handlingsmønstre. God forståelse av hverandres organisasjoner er vesentlig for et fungerende, godt samspill.
- *Teori om sosial læring*: målet er nye samarbeidsformer som ledd i ny kompetanseutvikling som er kontekst- og hverdagsbasert. Den lokale kunnskap er hovedkilde for erfarings- og meningsutveksling mellom prosjektets aktører og som skal lede til nye innsikter og handlingsmønstre
- *Nettverksteori*: Et resultatrettet samarbeid er konstituert av faktorene ressurstilgang og graden av integrasjon/fellesfølelse. Et partnerskap med små ressurser og svak integrasjon blir noe ”rituelt”; en stor prosjektaktivitet men lite engasjement/visjoner gir ingen varig virkning; høye felles visjoner men lite gjennomføringsressurser skaper ikke resultater. Vårt mål er det ideelle partnerskap som har avstemt faktorene ressurser og felles engasjement på måter som fører inn i en gradvis, ekspansiv utviklingsspirale.

Med denne tilnærming er det viktig for oss å gradvis utvikle partnerskapet gjennom felles dialogarenaer. Målet er å utvikle et helhetlig, sammenhengende system for det 13-årig utdanningsløpet, lærerutdanningen og videreutdanningen (livslang læring) – i nært samarbeid mellom skoleeiere, skoler og UMB.

Områder det har vært framdrift på i fase 2

Arbeidsmåten i prosjektperioden har vært sammensatt av følgende kontaktformer:

- Fellesmøter i prosjektet: fram møtet har variert, men alle aktørgrupper har vært representert på alle møtene, dvs. skoleeierne v/ Akershus fylkeskommune (A-FK) og Follo-kommunene v/Skoleeierforum (SEF-G), rektorgruppen vgs. (LUF) og UMB
- Innen temaene Videreutdanning og Rekruttering har arbeidsgrupper jobbet mellom møtene og lagt fram forslag til plenums møtene
- Prosjektledelsen har gjennomført separate møter med A-FK, LUF og UMB's studieledelse. Tilsvarende møte med SEF-G planlegges i mai.

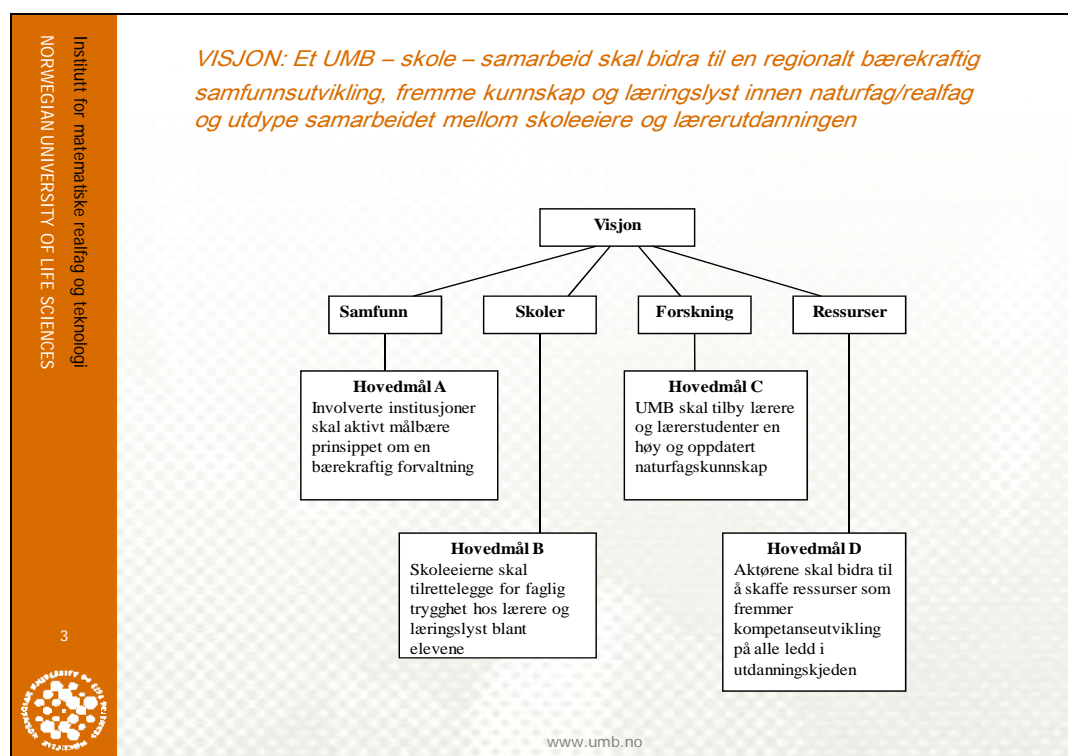
Tiltakene prosjektet har hatt fokus mot kan best innpasses i følgende tre dybdenivåer av partnerskap:

1. *Overgripende partnerskap* – der vi som aktører samarbeider på et bredt felt av felles arbeidsoppgaver. Vi er (som aktører) godt i gang med å:
  - a) konkretisere rammen for partnerskapet, jf. figur 1 under pkt. B med kommentarer.
  - b) utvikle et felles *Forvaltningsutvalg* (FUS) – jf. figur 2. I den forbindelse har det også vært kontakt mot nabofylket Østfold, herunder Fylkeskommunen og naturbruksskolesiden. En konklusjon så langt er at et samarbeid ”i dybden” vil kreve grundigere prosess i Østfold på lik linje med arbeidet som er gjennomført i Akershus/Follo. Mer om dette beskrives i pkt. B.
2. *Saksrettet partnerskap* – der vi som aktører som går sammen om et avgrenset utvalg konkrete tiltak. Tiltakene vi har arbeidet med er:
  - a) videreutvikling av avtaler om praksisopplæring for lærerstudenter
  - b) felles drøfting og designing av UMB's nye og godkjente tilbud innen *Varig videreutdanning* under ”*Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning av lærere*”. UMB vil fra høsten tilby varig videreutdanning i fysikk og kjemi, se http://www.skolenettet.no/moduler/templates/Module_Overview.aspx?id=55726&epslanguage=NO.
  - c) utviklet og samordnet rekruttering og karriereveiledningen for å forbedre studie- og yrkesveiledningen og øke andelen elever og studenter som vil utdanne seg innen naturfag/real fag. Bl.a. har prosjektet gjort seg nytte av studentambassadører som har oppsøkt skoler i Follo, samt også til høyskolene tilhørende Oslofjordalliansen med tanke på overgang fra ALU til LUN ved UMB.
  - d) Studentoppgaver som del av pedagogiske utviklingsprosjekter i lærerutdanningen – gjennomført på skoler i Follo. I oppgavene er ulike tiltak som er gjennomført, blitt vurdert og analysert.
3. *Refleksivt partnerskap* – der et avgrenset utvalg av aktørene samarbeider om kunnskaps- og FoU-basert utviklingsarbeid innen temaer partene blir enige om. I tråd med skolens læreplanverk vil en FoU-virksomhet i regi av et UMB-skole-skoleeier-samarbeid ha *læring for bærekraftig utvikling som gjennomgående perspektiv*. Operasjonalisering på dette punkt blir en viktig del av fase 3-arbeidet, men samtidig kan det bygges på erfaringer regionen har knyttet til forskningsprosjektene Elevforsk og Lærende nettverk, se pkt. B.

B. Videreføring i fase 3

Overgripende partnerskap - Forvaltningsutvalg

Sammenbinding av en overordnet visjon, handlingsarenaer og hovedmål som har vært framme i drøftingen i fase 2, illustreres i figuren nedenfor.

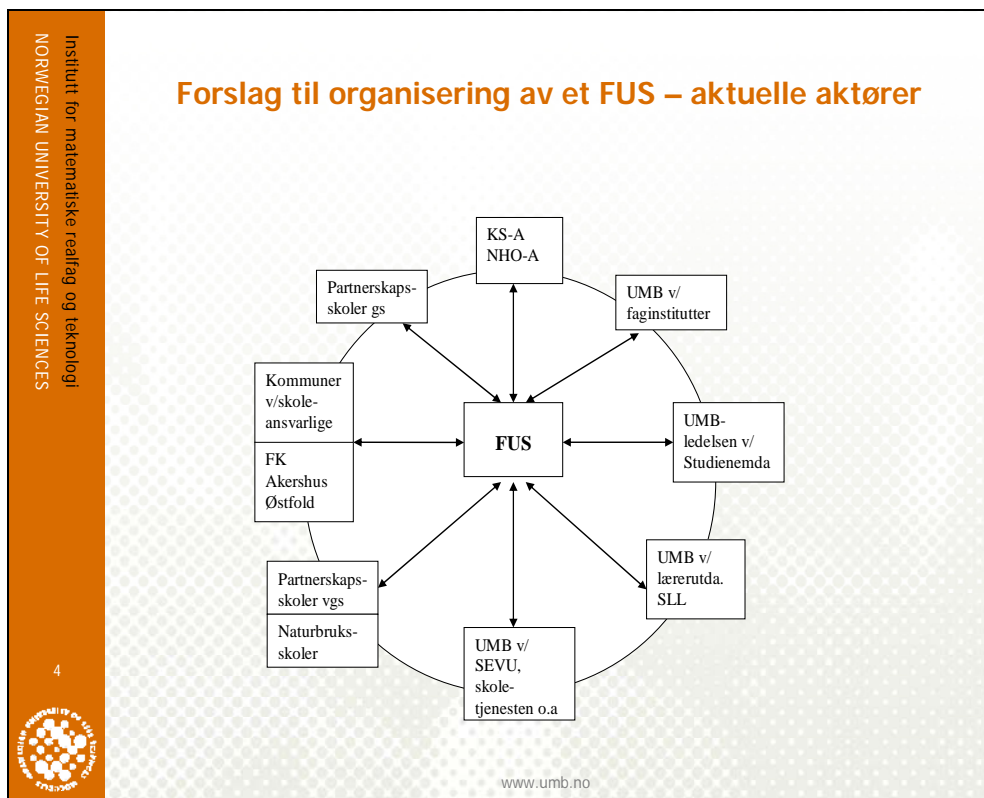

Figur 1: Modell for visjon, handlingsarenaer og hovedmål for et Forvaltningsutvalg

Det presiseres at drøfting og avklaring om en ramme som figuren viser, ikke er ført til ende pr. dato. Spesielt gjelder dette et større antall tiltaks- og ansvarsområder som er aktuelle under hvert av hovedmålene. De mange felles arbeidsoppgaver ser vi for oss må gå løpende og ikke forutsette hyppig møteaktivitet i et mulig Forvaltningsutvalg (FUS). Snarere drøfter vi en praksis der Utvalget møtes 1-2 ganger i året og har sin primærfunksjon knyttet til å ha oversikt, evaluere og gi inspirasjon i forhold til alle enkeltprosessene som det endelige mandat vil forutsette skal foregå. På enkeltområder vil det være naturlig at FUS gis beslutningsmyndighet. UMB vil stå sentralt i etableringen og driften av dette utvalget.

En vesentlig oppgave for fase 3 blir å fullføre og forankre innholdet i partnerskapsmodellen hos alle involverte aktører. Etter drøftinger mellom Opplæringsavdelingen i Akershus fylkeskommune og UMB er det enighet om at de 2 institusjoner vil inngå en separat overordnet partnerskapsavtale i fase 3-perioden. Tilsvarende overordnet partnerskapsavtale vil bli søkt utviklet og inngått med skoleeierne i Follo (SEF-G).

Ut fra drøftingene så langt tenker vi oss en sammensetning av et Forvaltningsutvalg som vist i figur 2 neste side.

Figur 2 Forvaltningsutvalg UMB-skole

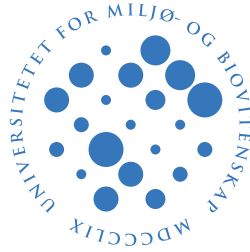
I en etableringsfase er vi innstilt på at sammensetningen bør avspeile de aktørene som deltar i denne pionerfasen. Samtidig bør denne type samarbeid ikke betraktes statisk, men dynamisk slik at andre regioner tilhørende Oslofjordalliansen og Universitetsalliansen Oslo også kan avspeiles i sammensetningen av FUS.

I en fase 3 vil den kortsiktige oppgave være å etablere en god dialog med alle aktuelle deltakere, inkludert Akershus-avdelingene av Kommunenes Sentralforbund (KS) og Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). Videre er intensjonen å etablere FUS formelt og gjennomføre 1-2 møter i utvalget i løpet av fase 3.

Saksrettet partnerskap

A. Videreutvikling av praksisopplæring for lærerstudenter

Dette vil skje i dialog med partnerskapskolene og består av fagdager, kurs for øvingslærer høsten 2009 og drøfting og gjennomgang av sentrale målområder i rammeplanen for PPU/Lektorutdanningen. Måler at partnerskapskolene skal arbeide systematisk med utvalgte målområder, som for eksempel skole – hjem-samarbeidet.

B. Varig videreutdanning

Her blir det sentralt å etablere en referansegruppe for gjennomføring av *varig videreutdanning* i fysikk og kjemi med fokus på opplevde fagdidaktiske utfordringer i disse fagene fra skolesektoren. Iverksette årshjulmodellen knyttet til innspill, markedsføring og gjennomføring av øvrige EVU-tilbud for skolesektoren.

C. Rekruttering

Basert på drøftinger partnerne imellom vil fase 3 konsentrere seg om utprøving av et årshjul bestående av følgende tiltak – alle med bistand fra UMB:

- grunnskole Follo: åpen skole, forskerfabrikken, undervisningspakker, hospitering i reaflfag på VG1, fagdag for lærere
- videregående skoler i Follo: karriereveiledning I til VG1-elever, karriereveiledning II til VG3-elever ang. UMB-tilbudene, karriereveiledning III til VG3-elever i forhold til reelle valg, velkomstpakke til elever som har UMB som førsteprioritet, fagdag for lærere.

Mer langsiktige tiltak/delprosjekter: a) vurdere muligheter for deleksamener på UMB for VG3-elever, og b) utvikle samarbeid mot næringslivet for realfagsstudenter ved UMB.

Refleksivt partnerskap

Utvikling av egnede samarbeidsformer samt gjennomføring av flere konkrete aktiviteter på tvers av institusjonsgrenser fordrer både nytenkning og uortodokse praktiske framgangsmåter. Tiltakene skal virke hver for seg men samtidig bidra til oppnåelse av hovedmål som nevnt foran: bærekraftighet, kompetente lærere og læringslystne elever, forskningsbasert lærerutdanning samt ha en relevans som utløser nødvendige ressurser. Situasjonen aktualiserer dermed ”refleksjon i handling” som en sentral tilnærming, det vil si at prosjektets arbeidsmåte skal ha en utforskende profil.

Fase 3 vil derfor også ha rolle som et forprosjekt med mål om å utvikle relevant forskning innen temaet regional innovasjon og læring sett i et utdanningsperspektiv. Et arbeidsmål vil være å utforme forskningsprosjekter som rettes inn mot NFR's Programplan for Utdanning 2020: Norsk utdanningsforskning fram mot 2020 (2009-2018). Noe av oppgaven vil være å avklare hvilke av de fire oppgitte hovedtemaer i programmet som et forskningsprosjekt bør rette seg imot.

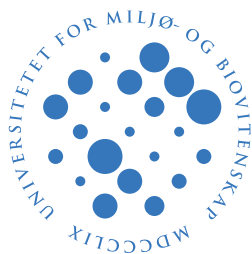
Fra før er UMB engasjert i prosjektet Elevforsk hvor flere forsøk er gjennomført bl.a. i Akershus. En videreføring og oppskalering av dette arbeidet vil kunne omfatte: 1) flerfaglige prosjekter knyttet til bærekraftig utvikling – støttet av IKT og 2) åpne elevforsøk med stor egeninnflytelse fra elevene.

Videre vil det bli gjennomført drøftinger innen rammen av Oslofjord- og Universitetsalliansen med tanke på bruk av felles kunnskap innen temaet lærende organisasjoner og aksjonsforskning. Formålet vil være å gjøre samarbeidsformen mellom UMB og nærregionen mer interaktivt og resultatbringende.

C. Ressursbehov – søknadsbeløp: 300 000 kroner

Arbeids/lønnskostnader:

Prosjektleder – 50 % stilling	300 000
Egeninnsats prosjektdeltakere – 1200 timer	360 000

<i>Driftskostnader:</i>	
4 fellesmøter	30 000
Arbeidsgruppemøter	10 000
Reiser prosjektledelse	20.000
Informasjon/rekrutteringiltak grunnskole og videregående skole	<u>40 000</u>
<i>Sum:</i>	760 000

<i>Finansiering:</i>	
Utdanningsdirektoratet	300 000
Egeninnsats UMB	100 000
Egeninnsats prosjektdeltakere	<u>360 000</u>
<i>Sum:</i>	760 000

Konklusjon: UMB søker Utdanningsdirektoratet om kr. 300.000 for å gjennomføre fase 3 i Samarbeidsprosjektet.

Med hilsen

Sign.
Vidar Thue-Hansen
Instituttleder

Sign.
Hans Erik Lefdal
Seksjonsleder, lærerutdanning